

Monica Johansson (S)
Landstingsstyrelsens ordförande

DATUM
2016-01-07

DIARIENR
LS-LED14-618-4

ARENDEGANG
Landstingsstyrelsen
Landstingsfullmäktige

MOTESDATUM

Motionssvar - Mobil Ungdomsmottagning

Ordförandens förslag till beslut

Landstingsstyrelsens förslag till landstingsfullmäktige

Motionen avslås.

Sammanfattning

Motion har inkommit som handlar om att starta en mobil ungdomsmottagning i länet.

Bedömningen är att det finns tämligen litet behov att fylla genom en kompletterande mobil ungdomsmottagning samt att de praktiska och ekonomiska begränsningarna är påtagliga. Säkrandet av resurser, bemanning och öppethållanden vid länets fasta ungdomsmottagningar är att prioritera.

Bakgrund

Marie-Louise Forslund Mustaniemi (KD), Östen Eriksson (KD) och Anna Jernemalm (KD) inlämnade till Landstingsfullmäktige den 10 november 2014 en motion som föreslår att Landstingsstyrelsen ska få i uppdrag att starta en mobil ungdomsmottagning för att ge alla ungdomar möjlighet att få närhet och tillgänglighet till ungdomsmottagning oavsett var i länet man bor.

Ärendebeskrivning

Verksamhet med mobil ungdomsmottagning (i form av ombyggd lastbil) förekommer i tre mindre kommuner i Skåne utan andra permanenta ungdomsmottagningar. Verksamheten har pågått i försöksform under snart två år och ska snart provas för eventuell fortsättning.

Den mobila ungdomsmottagningen i Skåne besöker tre kommuner dagtid, en dag i veckan per kommun. Den mobila verksamheten ska omfatta barnmorska, kurator och sjuksköterska men den senare funktionen är för tillfället inte bemannad. Läkarresurs finns tillgänglig via remiss, men har inte kunnat besökas i den mobila verksamheten – utan på ordinarie mottagningar. Region Skåne har det samlade ansvaret för alla ungdomsmottagningar, ekonomiskt och utförarmässigt. Den mobila verksamheten har inte krävt särskilda avtal med de aktuella kommunerna utan endast med lastbilsleverantör samt chaufför.

I Göteborg har det förekommit en annan variant av mobil ungdomsmottagning där delar av personalen från en stationär ungdomsmottagning sökt upp olika mötesplatser i det offentliga rummet där ungdomar befinner sig, primärt för samtal kring sex och samlevnad.

I Sörmland finns fasta/permanenta ungdomsmottagningar i samtliga nio kommuner. Förutom individuella besök (bokade eller drop in) så förekommer skolklasser på studiebesök samt, i mån av tid, medverkan från ungdomsmottagningar ute i skolornas sex- och samlevnadsundervisning. I Sörmland är ansvaret för ungdomsmottagningarna delat mellan kommunerna och landstinget. Verksamhetens omfattning varierar utifrån primärkommunernas storlek och huvudmännens (landstinget samt respektive kommun) avsatta resurser – beträffande personalkategorier, personaltäthet och öppettider. Vägledning kring verksamhetens inriktning, volym och densitet finns via FSUM:s (Föreningen Sveriges Ungdoms Mottagningar) rekommendationer samt i formulerade kvalitetsmål i Landstingets Handlingsplan för Sexualitet och hälsa.

Ungdomsmottagningarna i Sörmland har kvalitetssäkrats via en så kallad KUMO-genomlysning (2010) där förutsättningarna för verksamheten granskades i samverkan med kommunerna. Landstinget har fortsatt sträva efter standardisering av verksamheten (för lika villkor över länet) via framtagande av gemensam mall för verksamhetsplan, verksamhetsberättelser samt tydliga avtal.

Kvalitetsmål för landstingets del vid länets ungdomsmottagningar anges i Handlingsplanen för Sexualitet och hälsa (2011-2015). Bland kvalitetsmålen nämns:

- Varje kommun ska ha en egen ungdomsmottagning
- Ungdomsmottagningen ska bedriva sin verksamhet i egna lokaler

I övrigt har Liv & hälsa Ung undersökningarna omfattat en fokusrapport (2006) som beskrev ungdomarnas besöksmönster vid ungdomsmottagningar samt besökarnas profil utifrån andra variabler. Framträdande resultat var att eleverna i första hand besökte ungdomsmottagningar på hemorten vid individuella besök men att studiebesök via skolan var den allra främsta kontaktytan gentemot ungdomsmottagningar. En separat fråga gav uppgifter om boendeform och där gick det att utläsa en tämligen liten skillnad i upprepade erfarenhet av ungdomsmottagningar mellan lägenhetsboende ungdomar och ungdomar boende på landet/gård (30 procent respektive 24 procent).

I Sörmland finns ett fåtal tätorter med mer än 1500 invånare (totalt/alla åldrar) som inte är egna kommuner. Bland de större tätorterna märks Mariefred, Vagnhärad, Malmköping, Hälleforsnäs samt Åkers styckebruk. Ingen av dessa orter är belägna längre bort än 5-20 km från kommunens huvudort, där det i samtliga fall finns fasta ungdomsmottagningar.

Ungdomsmottagningen är i Sörmland en avtalsreglerad samverkanskonstellation mellan respektive kommun och landstinget, med viss variation i huvudmannaskapet för respektive ungdomsmottagning. En mobil ungdomsmottagning, med specialutrustad ombyggd buss/lastbil, skulle troligen kräva en separat samfinansieringsmodell där kommunerna skulle bidra gemensamt, snarare än via avtal mellan landstinget och respektive kommun som i fallet med de fasta ungdomsmottagningarna. Det är dock långt ifrån givet att alla kommuner skulle vara beredda att ingå i en sådan kommunövergripande finansieringsmodell och totalkostnaden och bemanning skulle då begränsas till ett fåtal kommuner och landstinget. Finansierings- och bemanningskonstruktionen skulle således bli svårlöst i Sörmland – och det är värt att hålla i minne att försöksprojektet med mobil ungdomsmottagning i Skåne sker under en regionkonstruktion där regionen tar hela kostnaden och ansvaret för ungdomsmottagningen, fast som mobil verksamhet.

Bedömningen utifrån ovan sammanställning är att det finns tämligen litet behov att fylla genom en kompletterande mobil ungdomsmottagning samt att de praktiska och ekonomiska begränsningarna är påtagliga. Säkrandet av resurser, bemanning och öppethållanden vid länets fasta ungdomsmottagningar är att prioritera. Den mobila verksamheten i Skåne underlättas av att regionen är ensamt ansvarig för ungdomsmottagningarna.

Konsekvenser

–

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i Landstingsdirektörens staber.

Beslutsunderlag

Yttrande över motion – Hälso- och sjukvårdsutskottet den 15 december 2015, § 34/15
Motionen

Beslutet expedieras till

Motionären
Akten